

KŘÍŽOVÁ CESTA SE SVATOU ANEŽKOU ČESKOU

1. JEŽÍŠ SOUZEN

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Anežka vstupuje do kláštera klarisek - chvíle, která bude trvat dlouhých padesát let dobrovolného zaníceného sebezáporu.

Píše se 25. březen 1235. V kostele sv. Haštala shromáždili se členové pražských řádů, papežský legát Jan Kajetán, biskup pražský a nitranský. Král Václav, Konhuta, matka Konstancie, knížata domáci i cizí. Údivné ticho vstupuje do jejich nitra. Před nimi dcera královská – odkládá bílé šaty, odkládá nachový plášť, knížecí čelenku. Dostává hrubou sutanu, uprostřed staženou silným provazcem barvy země a popela. Vyzouvá střevíčky, přijímá dřevěné sandály. Kdosi podává biskupovi nůžky. Shrnula si vlasy, přiložil nůžky a stříhl. Otevřel ruku a vlasy se v nepořádku sesypaly na chrámovou dlažbu. Podívala se na něho. Tolik jí toho bral. Vše leželo před oltářem, jak zvadlé kvítí.

„Teď jsi zasnoubena Králi světa“ - První její myšlenka v řeholním šatě.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

2. JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ KŘÍŽ

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Řádové sestry doprovázejí Anežku k velkému klášternímu kříži. Anežka zůstává před ním sama. Červeně matné světlo hořícího oleje ozařuje tvář Přibitého.

Sestra přijímá vnitřní tvar Hlavy nakloněné, rukou roztažených, srdce otevřeného. Chce být plna štědrosti a slitovnosti jako Přibitý. Z pohledu na její rty zachycujeme neslyšitelnou rozmluvu: Ježíši, dopouštíme se veliké chyby, hledáme tě stále v minulosti – v Betlémě, na cestách Palestiny, na Kalvarii, utíkáme z přítomného času. Byl jsi včera – budeš na věky – a my zapomínáme, že jsi dnes. Jsi stále NYNÍ – v tomto okamžiku.

Hledáme tě v minulosti, ztrácíš se nám nezachycen v přítomnosti. Poznání i láska vyžaduje stálou přítomnost. A zapomínáme už docela, že „tam, kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu tvém, jsi uprostřed nich.“ Jsi uprostřed nás a my tě neznáme.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

3. JEŽÍŠ POD TÍHOU KŘÍŽE PADÁ K ZEMI

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Ježíšovo naklonění k zemi. První Anežčina audience. Jak se mu představit?

V c h u d o b ě .

Slyšíme-li toto slovo, máme představu prázdného stolu, prázdné plotny, nevytopené místnosti, existenční minimum, až se zachvějeme.

Chudoba však ve smyslu zjevení není nuzotou, žebráctvím, být o všechno oloupen, nic nemít. Chudoba je vyjádření definitivního: „Hledejte nejprve království Boží a ostatní vám bude přidáno.“ Měníme radu i směr. Hledáme nejprve všechno ostatní, a proto nenalzáme království Boží - a ostatní nám není přidáno. Pak pocítujeme zoufalou chudobu, opuštěnost, vyděděnost. Anežka zůstává na cestě Evangelia: pochopila blaženství chudoby.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

4. JEŽÍŠ POTKÁVÁ SVOU MATKU

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Byla to Maria, matka Ježíšova, která přivedla Anežku do náruče svého Syna. Kdo se s Ním setká dříve, než přijde jiná láska do srdce, neodolá vnitřnímu kouzlu. Anežka jako dítě byla připravována pro manželství v klášteře bílých sester. Rodiče vybírali pro ni snoubence. V nitru se však zasnoubila s Tím, jemuž slouží andělé, jehož kráse slunce a měsíc se podivují.

Pohrdla královstvím země, nádherou světa pro lásku k Pánu. Všechny výhodné nabídky ztroskotaly. Bedřich Druhý, císař německý, upustil od sňatku a řekl českým poslům: „Kdyby Anežka naší láskou pohrdla a jiného sobě vyvolila, tu bychom pomstili tuto potupu zbraní na ní, na jejím bratru a na jeho království. Protože se však Ježíši Kristu zasvětila, sluší se, abychom jí blahopřáli.“

Anežce poslal list, dodávaje: „Na nás hříšného ve svých modlitbách si vzpomínej.“

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

5. JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ POMOC

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

A toto právě budiž důkazem: že bydlím milostí ve vašich srdcích, snažíte-li se o moji čest a spasení duší. Duše, jež se zamilovala do mé pravdivosti, si nedá pokoje a ustavičně usiluje o to, aby prospěla všem. Mně nemůžete dát lásku, kterou vyžadují. Proto jsem vám daroval bližního, abyste jemu mohli dávat to, co mně dáti nemůžete, totiž: milujte ho bez jakýchkoliv pozemských ohledů, neočekávajícíce z toho žádné protilásky ani užitku. A já vám počítám to, co děláte bližnímu, jako byste to udělali mně.

Tato Ježíšova slova se stala Anežce základem veškeré vnější činnosti.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

6. JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ OPĚT POMOC I TAK MALOU,

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ OPĚT POMOC I TAK MALOU, jakou je podání bílého šátku k utření potu a prachu. Anežka už jako dospělá poznala, že bez Boha není možné uskutečnit pravou lásku k bližnímu. Věděla, že jen ten je vpravdě křesťan, kdo prokazuje milosrdenství všem.

Láska nikoho nevyklučuje, cítí bolest cizí jako svou vlastní. Založila útulek pro chudé a nemocné, špitál a mužský řád k němu. Sama ve svém okruhu připravovala pokrmy, ošetřovala, zhotovovala oblečení, chybníci napravovala vlídným slovem – a ač abatyší – byla oslokována na přání: starší sestra.

Vzájemný život sester na Františku je pro nás tajemstvím ukrytým přímému pohledu. Jejich úsměv, který přijímají po staletí všechny řádové sestry, je připravován celoživotní askezí a vyrovnáním. Jednota tak zřetelná u všech klášterních komunit je výsledkem úžasné oběti vůle...

Je vtiskem Kristovy tváře do podoby jednotlivých sester.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

7. JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM PODRUHÉ

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

P o s l u š n o s t je dalším slibem sester a jí se uskutečňuje řád dokonalosti skrze oběť téměř posvátnou. V poslušnosti je niterná vazba lásky – mizí egoismus.

Kdo žije v pouhém já, žije v tom, co pomíjí, je ztracen. Kdo žije v poslušnosti vůči Slovu, žije ve věčnosti a je spasen. Pavel upozorňuje: „Už nežiji, žije ve mně Kristus.“ V těchto slovech je ukryta proměna, stavba charakteru a růst v osobnost. Anežka poznává strašný úděl odříkání, mlčení země i nebe na všechno lidské úpění a všechnu úzkost. A ví, že člověku není pomoci, leda vzdá-li se úplně vši pozemské naděje a svěří-li se bez výhrady Tomu, který se zdá, jako by ho nebylo.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

8. DĚTI A PLÁČ

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

DĚTI A PLÁČ to patří k sobě. Nebraňte maličkým přijít.

Víc Kristus nežádá, a my tušíme, co míní, čeho se dotýká. Území, které mělo být vyhrazeno jeho božské tvůrčí moci, opravdové lásce muže a ženy, je ponecháno libovůli. Anežka obětovala Bohu tužbu všech, nejhoroucnější a nejoprávněnější: dát život ze sebe. Neuvidíme ani zde, ani na věčnosti svoje děti, svoje potomstvo. Zasněm ti, Pane, půvabné sny, tužby a naděje, jimiž bije srdce mládí. Jak ráda bych vítala děťátko, které by mělo přímý pohled mého vyvoleného, líbala hladová ústa, jež by oslavovala moji krev v mateřské mléko proměňovanou, a zachovala naši podobu v pokoleních. Jak ráda bych líbala v něm obraz toho, jež vzal na sebe lidskou podobu, aby za nás trpěl.

Anežčin celibát chápán z vyššího hlediska, je protiváhou porušovaných příkazů Božích. Nesesmilníš – nepožádáš!

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

9. JEŽÍŠ PADÁ POTŘETÍ POD KŘÍŽEM

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Milovat je umění – v lásce je nejvíce pádů k zemi. Anežka nemilovala lidi pro ně samé, ani z touhy po uspokojení, že koná dobro.

Milovala druhého z lásky k Bohu – jako jedinečná a úžasná díla Boží. Milovala svět způsobem nadpřirozeným. Milovala tvory láskou zároveň jednotlivou i všeobecnou – objímající všechny a každého zvlášť, jako blahodárny paprsek sluneční. Láska je výrazem čistoty, a tato je neviditelným prstenem zasnoubení na ruce Anežčině. Prsten čistoty, nic hotového, co je dáno na začátku, nýbrž co je získáno dlouhým životem, prací, jak běloba prádla. Jak jiný, dokonalý je projev lásky, vidíme-li v bližním: Tělo Kristovo, Krev Kristovu. Blažení a šťastní jste, vy čistého srdce, vidíte Pána.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

10. JEŽÍŠ ZBAVEN ROUCHA

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Anežka předešla v životě španělského učitele mystiky, sv. Jana od Kříže, který mluví o nahosti – o svlékání: nemít nic, k ničemu nelnout, být prostoupen světlem, které je formou vidění, v Tvém světle uvidíme Světlo.

Nahost je dětský stav, je příchod z tmy lůna na světlo, je příchod z tmy země v náruč Světla. Nebudete-li jako maličcí – nevejdete do Božího království. Dětství Boží nezná stáří.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

11. JEŽÍŠ PŘIBIT NA KŘÍŽ

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Nezeptali jsme se Anežky, proč odešla do kláštera? „Buď vůle Tvá“ - nebe ji zavolalo, jako magnetem se cítila přitahována. Svoji vůli vložila v Boží vůli – splnila svůj životní cíl, dosáhla vnitřního štěstí a klidu.

Kristovy ruce jsou přibity ke kříži modlitby. Jimi objímala rodnou zemi. A nad horami té země hořel svatý slib života. „Sestra české země“, jak lid ji vděčně nazýval, věděla, co potřeboval její bratr Václav, ... její synovec, král železný a zlatý Přemysl Otakar II. Vedle nádhery královského dvora, vedle světské diplomacie potřebovali tito panovníci skryté ruce v ustavičné modlitbě – ruce k modlitbě přibité.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

12. JEŽÍŠ UMÍRÁ NA KŘÍŽI

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Těm, kteří věřili jen ve svoji sílu, připomněla, že jedině Kristus vítězí, vládne, dává a obohacuje. Křečovitě bolesti prožíval český národ, když byl zrazen a poplíván.

Zdálo se, že je to dokonání národa. Anežka se stává hvězdou ukazující cestu k věčným hodnotám. Její ruka zachycuje v temnotách, připravuje advent, čekající, skromná jen služebnice oltáře, ne s jeho svatozáří.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

13. JEŽÍŠ SŇAT Z KŘÍŽE

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Dcero královská, nevíme, kde je ukryto tvé spící tělo, kde je tvůj hrob. Víme, že duší jsi v nebi. Byla jsi oděna láskou, milosrdenstvím, štědrostí, Bůh byl v tobě. Tvůj klášter přitahoval tolik potřebných.

I my tě potřebujeme. Zvoníme na bránu.... Tvůj národ, vznešená Přemyslovno, vymřel v rouchu knížat. Tys přežila jej k dnešku i do budoucnosti v plášti chudoby. Buď štědrou ze skrytosti věčného života svému lidu.

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

14. JEŽÍŠ POLOŽEN DO HROBU

*Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

Anežko, svatá Přemyslovno, tvůj hrob chceme hledati na všech místech naší země! Chraň její chrámy a svatyně, kde chléb se láme a žehná, kde v kalichu víno se třpytí k zázraku proměnění.

Za všechny z českého rodu, jejichž krev símě svatých Čech rodí, za všechny chudé a ponížené, za všechny, kdož budou zrnem, až zaduje vítr a v propast požene plevy -pros!

Na nás hříšné a slabé pamatuj, Dcero královská, snoubenko Zhrobuvstalého!

Smiluj se nad námi, Ježíši – smiluj se nad námi!

